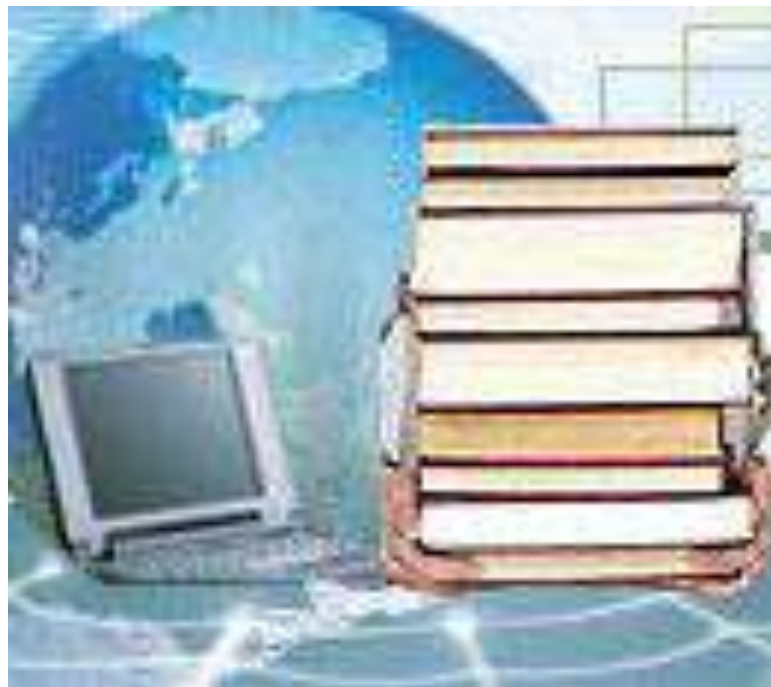

УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ ІМ.В.ЛЯГІНА

*Дитячі бібліотеки і соціальне
партнерство: аспекти та
особливості діяльності.*

(Інформаційно-аналітичний огляд)

Миколаїв
2011

Кожна дитина, незалежно від умов її розвитку, життя та соціальної належності повинна вести повноцінне життя в умовах, які забезпечують її гідність, сприяють формуванню почуття впевненості в собі і забезпечують активну участь в житті суспільства.

Партнерство заради дітей, соціальне партнерство – одне із основних напрямків діяльності бібліотек Миколаївської області, що обслуговують дітей.

Соціальне партнерство історично ґрунтується на традиційній взаємодії бібліотек, що обслуговують дітей, з іншими установами й закладами для проведення спільних заходів. Сьогодні традиції соціального партнерства отримали подальший розвиток.

Так, багатогранний та багатоаспектний характер соціального партнерства дозволяє класифікувати його види залежно від цілей і напрямів:

- громадянське партнерство (взаємодія з органами влади);
- партнерство з освітніми закладами;
- партнерство з установами культури;
- партнерство із засобами масової інформації;
- партнерство з громадськими організаціями (творчими спілками, товариствами тощо);
- економічне партнерство (взаємовигідне співробітництво з підприємствами, бізнес-структурами, приватними підприємцями);
- партнерство з релігійними громадами і конфесіями;
- професійне партнерство (взаємодія бібліотек).

У діяльності бібліотек, що обслуговують дітей, в тій чи іншій мірі присутні різні види соціального партнерства.

Великим здобутком та надією Обласної бібліотеки для дітей ім. В.Лягіна для подальшого покращення роботи бібліотек, що обслуговують дітей, Миколаївської області є робота над проведенням масштабного Проекту «*Велике читання*» (2010-2018 р.р.), затвердженого Наказом управління культури Миколаївської облдержадміністрації №261 від 20.11.2009 р..

Оптимальним є поєднання зусиль центральних і місцевих органів виконавчої влади, бібліотек, закладів освіти, громадських організацій, представників бізнесу, спрямованих на заохочення юних громадян, до активного читання; надання державної підтримки для поповнення бібліотечних фондів, видання книжкової продукції, що стимулюватиме інтерес до читання.

Одним із провідних завдань цього Проекту є підвищення суспільного інтересу до читання, формування громадської думки, консолідація владних та громадських організацій, творчої інтелігенції, закладів культури та освіти на підтримку читання та підвищення статусу книги.

Вагомою стане робота Обласної бібліотеки для дітей ім.В.Лягіна над створенням Регіональних центрів дитячого читання «Відкрита книга» на базі районних ЦБС Арбузинської, Березанської, Новобузької, Новоодеської ЦБС.

Саме проект *«Велике читання»* передбачає співпрацю з партнерами:

- Управління у справах преси та інформації Миколаївської облдержадміністрації;
- Управління у справах сім'ї та молоді Миколаївської облдержадміністрації;
- Управління освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації;
- Миколаївська спілка художників України;
- Миколаївська спілка письменників України;
- Книговидавничі та книгорозповсюджувальні організації;
- Бібліотеки області, що обслуговують дітей;
- Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв. Кафедра документознавства і інформаційних систем;
- Професійні аналітичні служби області;
- Миколаївський Палац творчості учнів.

Значним є впровадження подальшої проектно-цільової та програмної діяльності бібліотек, що обслуговують дітей. Реалізація такої діяльності бібліотек відбувається із залученням громадських та навчальних закладів міста та області:

- *«Я читаю книгу...»* (ОДБ ім. В.Лягіна);
- *«Відкриємо книгу дітям»* (Арбузинська РДБ);
- *«Мої перші кроки в бібліотеці»* (Березанська РДБ);
- *«Зростаємо разом з книгою»* (Єланецька РДБ);
- *«Читаємо разом», «Відчуй радість читання»* (Жовтнева РДБ).

Мета комплексної програми підтримки читання *«Я читаю книгу ...»*, яка працює в Обласній бібліотеці для дітей ім. В.Лягіна - всемірна підтримка юного читача, формування у дітей і підлітків художнього смаку та виховання позитивного ставлення до книги та читання; відновлення традиційного сімейного читання. Серед завдань цієї програми – сприяння підвищенню рівня психолого-педагогічної освіти батьків; відродження традицій сімейного читання; об'єднання зусиль всіх державних і громадських організацій для підтримки ідеї даної програми.

Завдання програми *«Відкриємо книгу дітям»* (Арбузинська РДБ) – всебічна підтримка читання, формування у громадській думці уявлень про цінності і значущість читання та книги, просування кращих зразків літератури у сферу дитячого читання, а також виявлення позитивного досвіду роботи бібліотек району у даному напрямку.

У рамках програми *«Мої перші кроки в бібліотеці»* (Березанська РДБ) проведено акцію *«Читаємо всі»*. Основою цієї акції стали голосні читання, які проводяться бібліотекарями та волонтерами в бібліотеці, групах подовженого дня Березанської ЗОШ, дитячому садку *«Сонечко»* і супроводжуються розповідями про авторів книг, показом казок-вистав лялькового театру, вікторинами.

На виконання програми *«Зростаємо разом з книгою»* (Єланецька РДБ) на батьківських зборах в дитячих садках та школах проводяться бесіди-

поради «Як виховати в дитини любов до читання», «Як підтримати в дитини прагнення вчитися», «Сімейні читання: традиції минулого чи потреба сьогодення?». Роздаються батькам примірники однойменних бесід-порад, виданих бібліотекою. В дитячих садках Єланця та району оформляються бібліотечні куточки для батьків «Бібліотечна веселка», «Як виховати маленького читача» та «Світ дитячих запитань».

На особливу увагу заслуговують створення деякими бібліотеками області центрів:

- Центр підтримки освіти та пізнавального дозвілля (бібліотека для дітей КЗ «Бібліотечна мережа м. Вознесенська»;
- Центр підтримки освітніх запитів дітей (Єланецька РДБ);
- Центр дитячого читання (Снігурівська РДБ).

Взаємодія дитячих бібліотек із владними структурами продовжує активно розвиватися. Так, важливою подією в культурному житті міста стало проведення у лютому 2009 року *Обласною бібліотекою для дітей ім. В.Лягіна* звіту перед громадськістю та читачами «Ми маємо, вміємо, можемо!». В читальному залі бібліотеки зібралися читачі, їх батьки, вчителі та вихователі шкіл і дитячих садків міста, фахівці обласного управління культури, управління з питань освіти, преси та інформації, представники книгорозповсюджувальних фірм, місцевих книговидавців, багатьох громадських організацій, з якими співпрацює обласна бібліотека.

Протягом року *Снігурівською РДБ* готувалися дайджести, що надавалися структурним підрозділам міськвиконкому та районній адміністрації. Підготовлено 3 випуски дайджесту «Публікації про Снігурівський район на сторінках обласних видань».

У той же час бібліотеки здійснювали і зворотний зв'язок між владою та міською громадою, надаючи користувачам бібліотеки інформацію про діяльність місцевих органів влади.

Для інформування міської громади про діяльність місцевих органів влади та висвітлення актуальних аспектів сучасного життя міста та села в бібліотеках були організовані стенди «Влада в дії», «Місцева влада», де були представлені папки «Субсидії», «Пенсійна реформа», «Керуючись законом».

Реальними *партнерами бібліотек та центрів є відділи та служби місцевих виконкомів*: внутрішньої політики, юстиції, у справах неповнолітніх, сім'ї та молоді, охорони здоров'я тощо. Надаючи регулярну інформаційну допомогу цим структурам, бібліотеки області, що обслуговують дітей, залучають їхніх представників до проведення різноманітних просвітницьких заходів, спрямованих на правове виховання дитячого населення, профілактику правопорушень, популяризацію здорового способу життя.

Очаківська РДБ налагодила тісний зв'язок з міськрайуправлінням юстиції, викладачами права. Заходи, які проводяться в бібліотеці, спрямовані на формування та підвищення правосвідомості підлітків, попередження правопорушень, знайомство з азами цікавої дисципліни – правознавства, а

також заходи, присвячені Міжнародному Дню захисту дітей, Дню юриста, Міжнародному Дню прав людини.

У *Врадіївській районній бібліотеці для дітей* проведено зустрічі з правоохоронцями : «Молодь і право», «За справедливість і законність», «Молодь і міліція». Маленьких читачів знайомлять з їхніми великими правами. Була проведена зустріч з працівником дитячої кімнати міліції Татаренко І.А.

Найбільш активна взаємодія бібліотеки з працівниками правоохоронних органів простежується в *Доманівській РДБ*. Проводиться роз'яснювальна, попереджувальна робота серед підлітків про наслідки шкідливих звичок.

У *Снігурівській централізованій районній бібліотеці* діє «**Університет правових знань**». Усе почалося два роки тому, коли бібліотеку запросили на засідання міжвідомчої координаційної ради з правової освіти та виховання Снігурівського району. Туди ж було запрошено інспекторів та спеціалістів управління юстиції, служби у справах неповнолітніх, центру соціальних служб для сім'ї та молоді, районного відділу освіти. Познайомившись між собою бібліотекарі приступили до розробки загального плану заходів з правової освіти. Складаються такі плани на кожний рік. Суть розробленого плану полягала у перетворенні бібліотеки на надійну сполучну ланку між читачами, школами, службами для молоді, управлінням юстиції. До цієї роботи приєдналися і працівники РДБ у рамках комплексної програми «Закон. Право. Мораль».

Надійними партнерами дитячих бібліотек Миколаївської області у роботі з дітьми з обмеженими фізичними можливостями, з багатодітних та неповних сімей, дітьми-сиротами відбувається за **участю районних Товариств інвалідів, управлiнь соціального захисту, Центрiв соціально-психологічної реабілітації**.

Цей напрямок роботи вже багато років поспіль є пріоритетним в дитячих бібліотеках міста Миколаєва.

Так, 15 років у бібліотеці літнього оздоровчого табору для дітей-сиріт «Орлятко» працюють співробітники *Обласної бібліотеки для дітей ім. В.Лягіна*.

Завдяки роботі бібліотекарів і фахівців-реабілітологів діти з особливими потребами навчилися правилам поведінки в суспільстві, виховали в собі впевненість та самостійність, віру у власні можливості. В *Центральній бібліотеці для дітей м. Миколаєва* продовжує свою роботу центр інформації і релаксації «Соняшник» для дітей, що мають обмежені можливості.

В районних бібліотеках для дітей діють соціально-культурні комплексні програми:

- «Повір у себе» (Арбузинська РДБ);
- «Душу лікує добро і слово» (Єланецька РДБ);
- «Шлях до милосердя» (бібліотека для дітей КЗ «Бібліотечна мережа м. Вознесенська).

Не обійдені увагою бібліотекарів *Врадіївської РДБ* діти-інваліди та діти з малозабезпечених сімей. У тісній співпраці з районним Товариством Червоного Хреста для них проводяться новорічні та різдвяні ранки, у день Святого Миколая всі отримують призи та подарунки.

До Дня захисту дітей *Очаківська Центральна бібліотека для дітей*, в координації з реабілітаційним центром «Промінчик», міською громадською організацією інвалідів, провела театралізоване свято «Дружбу передай по колу», конкурс малюнків на асфальті «Привітання дітям міста».

У бібліотеках системи намагаються постійно вести роботу з дітьми з неповних та багатодітних сімей, не залишаються поза увагою діти-сироти. Слід наголосити, що саме дитяча бібліотека сьогодні – чи не єдиний безплатний осередок інформації, особливо для незахищених верств населення.

Найбільшу категорію цих читачів складають діти дитячого будинку «Орлятко» (м. Миколаїв) та учні *Очаківської школи-інтернату*, відвідувачі реабілітаційного центру села Чорноморка. Для них індивідуально складаються рекомендаційні списки літератури: «Читай для душі». «Історія країн світу», «Знайди собі друга серед героїв книжок», «Край мій рідний, земле моя!» тощо.

В координації з вчителем-реабілітологом Чорноморського реабілітаційного центру проводяться уроки доброти «Особливі потреби і обмежені можливості» (для відвідувачів центру, учнів 1-7 кл.).

Колектив *Доманівської РДБ* співпрацює з управлінням соціального захисту та дітьми-інвалідами з реабілітаційного центру «Промінець», для цього складаються інформаційно-рекомендаційні списки «Раджу прочитати», проводяться бібліоінформини «Як читати книгу», інформаційний дайджест «Журнальний барвограй» тощо.

Співпраця з екологічними службами дає можливість бібліотекам отримувати літературу відповідної тематики, залучати до бібліотечних заходів фахівців-екологів.

Так, у рамках програми *Березанської РДБ «Екологія і ми»* проходять зустрічі учнів-краєзнавців із заступником директора регіонального ландшафтного парку «Тилігульський» Оленою Анатоліївною Жук) «Ми – люди, поки є природа»), яка відбулася напередодні Всесвітнього дня охорони навколишнього середовища.

З ініціативи краєзнавців, науковців регіонального ландшафтного парку «Тилігульський» та за підтримки бібліотеки була проведена акція «Чиста планета», під час якої діти розчистили джерела та звільнили від сміття русло місцевої річки.

Заслуговує на увагу всебічна діяльність в цьому напрямку *Очаківська РДБ*. В організації та проведенні різноманітних за тематикою заходів, конкурсів, презентаційних днів, бібліотека координує роботу з дирекцією регіонального ландшафтного парку «Кінбурн».

Свою цільову комплексну програму «Живе повсюди краса» *бібліотека для дітей №6 ЦБС для дітей м. Миколаєва* презентувала у 2009

році напередодні Всесвітнього Дня охорони навколишнього середовища. Партнерами бібліотеки стали обласний театр ляльок, обласний краєзнавчий музей, Будинок природи, музична школа №5, обласне телебачення і всі, хто були небайдужі до проблем екології.

Завдяки реалізації цільової комплексної програми «Жива природа», яка діє в *бібліотеці-філії № 11 ЦБС для дітей м. Миколаєва*, серед спонсорів, партнерів бібліотеки: спортивно-оздоровчий клуб «Грація», місцевий зоопарк, підлітковий клуб «Мрія», педагоги, журналісти, депутати. Важливою подією став ювілей бібліотеки, котрий ще раз довів, що сучасна бібліотека - це інформаційний і культурний центр, який не може існувати без підтримки органів влади, партнерів, спонсорів.

Соціальне партнерство бібліотек з *центрами здоров'я, медичними закладами* допомагає у популяризації здорового способу життя, профілактиці шкідливих звичок, захворювання на СНІД. Бібліотеки, що обслуговують дітей, є постійними учасниками літературних годин, літературних діалогів, уроків-застереження та інших заходів, які проводяться спільно з районними організаціями Товариства Червоного Хреста України та центральними районними лікарнями.

Так, в *Очаківській бібліотеці для дітей* серед читачів-учнів старшого шкільного віку користується попитом тематична тека матеріалів «Що треба знати про СНІД». До Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом разом з керівником районної організації Товариства Червоного Хреста бібліотекарі провели бесіду-застереження «SOS! Туберкульоз».

Для вихованців ДНЗ та дитячого будинку «Орлятко» пройшли прем'єри вистави-поради «Колобок за здоровий спосіб життя», з елементами вікторини та врученням солодощів переможцям (подарунки для дітей з радістю надала приватний підприємець Тарантіна О.М., бабуся одного з читачів).

Читачам *Веселинівської РДБ* сподобалися літературна година «Здоров'я дитини – багатство нації», урок-суд над СНІДом «СНІД: попередження людству», урок здоров'я «Дітям про вітаміни».

Арбузинська РДБ намагається застерегти своїх читачів за допомогою проведення вечора-зустрічі «Життя заради майбутнього», літературно-пізнавального конкурсу «Хто здоровий – той сміється, хай тому усе вдається», інформини «Його ім'я – підступний СНІД».

У *Миколаївській РДБ* діє міні-програма «Здоров'я дитини – багатство країни», в рамках якої проводяться уроки-здоров'я «Ми обираємо здоров'я», бесіди-застереження «Вільний подих, або «НІ» - шкідливим звичкам» тощо. Всі ці заходи бібліотеки проводять в координації не тільки з районними відділами Червоного Хреста, а із залученням лікарів районних лікарень.

У роботі *Доманівської РДБ* використовуються різні форми роботи: літературний діалог «Здорові діти – майбутнє нації», круглий стіл «Здоров'я сім'ї – здоров'я дитини», бесіди «Загартовуймо дітей», «Вітаміни - наші друзі», до Всесвітнього Дня боротьби зі СНІДом проведено урок-бесіду «СНІДу – Ні! - Ми разом скажемо усі», тематична поліція-застереження

«Геть байдужість від здоров'я», тематична полиця-заохочення «Молоде покоління обирає здоров'я», до Всесвітнього дня боротьби з тютюнопалінням проводиться валеологічний урок «Шкідлива дія алкоголю та нікотину на організм людини». Ведеться тематична картотека: «Вчись бути здоровим», проводяться огляди літератури, складаються рекомендаційні списки літератури, пам'ятки.

Заслуговує на увагу вечір-зустріч, присвячений Дню донора, який традиційно проводиться *Обласною бібліотекою для дітей Ім. В.Лягіна*, спільно з районним Товариством Червоного Хреста .

Бібліотеки області залучають до масових заходів не тільки працівників відділу у справах неповнолітніх, а й лікарів-наркологів Центральних районних лікарень.

Різноманітними є форми співробітництва бібліотек, що обслуговують дітей, із *громадськими організаціями*: спільне проведення заходів, надання приміщень, інформаційне забезпечення керівників організацій та їх активу. При цьому відкриваються нові канали одержання інформації, з'являються можливості для залучення фахівців суспільних структур для вирішення наявних проблем, а також умови для включення дитячих бібліотек до сфери інтересів громадськості.

Традиційно до новорічних свят РДБ отримала від керівництва Очаківського державного лісомисливського господарства ялинку, яка була прикрасою на День святого Миколая і під час проведення новорічних свят.

Депутати різних рівнів взяли активну участь в культурно-благодійних акціях та масових заходах РДБ, виділяючи кошти на їх проведення (депутат міської ради Черниш М.І., депутат районної ради Васько О.В.)

Приємно відмітити, що протягом 2009 року діяльність дитячої бібліотеки підтримали приватні підприємці міста, за допомогою яких були зібрані кошти на придбання нової літератури для дітей («Червона книга України», Дж.К.Ролінг «Гарри Поттер и Дары смерти», скриньки з серіями книжок Л.Бессона «Артур і ...», Муні Вітчер «Нина и ...»), факсимільного апарату, придбання призів та подарунків для нагородження переможців конкурсів, вікторин тощо.

Діяльність в районі *бібліотеки-філії №5 ЦБС для дітей м. Миколаєва* підтримують спонсори, творчі партнери, серед яких - депутат міської Ради Цимбал О.Ю., члени Миколаївського літературного об'єднання «Зоря», підприємець Федоров О.М., працівники Палацу культури «Зоря-Машпроект». волонтери педагогічного університету ім.В.Сухомлинського, миколаївська організація Червоного хреста, міське управління юстиції, ЗМІ – ТРК «Сатурн», 35 канал та багато інших.

2009 року в бібліотеці створено «Бібліоінформ-афішу», де представлені анонси заходів бібліотеки, корисні поради, літературні новинки. Популярністю серед читачів користувався інформ-вісник «Видатні люди Ленінського району – гості нашої бібліотеки», віртуальний альбом-колекція «Розмаїття наших книжкових виставок». Працівники бібліотеки активно використовували в рекламній діяльності нові інформаційні технології.

Традиційно бібліотеки, що обслуговують дітей, плідно співпрацюють з різними товариствами, спілками, приватними особами. На сьогодні показово є співпраця з **етнічними об'єднаннями** білорусів, волгарів, німців тощо.

Дуже цікаво проводяться у *Веселинівській РДБ* в рамках програми «*Біля рідних джерел*» презентації книги місцевого краєзнавця, директора Народного музею побуту села Катеринівки Денисюк Ніни Іванівни «*Німецькі поселення Веселинівського краю*».

Взагалі у 2009 році відбувся 200 річний ювілей сіл Веселинівського району таких, як П-Брід, Ш-Лан, Н-Світлівка, Поріччя – в минулому німецьких колоній. Бібліотеками проведено цикли заходів до цієї ювілейної дати.

Дуже цікаво пройшли заходи, організовані П-Брідською сільською бібліотекою. У краєзнавчому куточку представлено фото краєвидів села, поробки місцевих майстрів, світлини та малюнки дітей, альбоми та книги про П-Брід. На ювілей завітали гості з Німеччини - нащадки жителів колоній. Перед читачами виступив настоятель місцевого храму отець Іоанн Фечко. Ним видано набір листівок з зображення храму, села та церковний календар до 200-річчя села.

Найперші помічники бібліотек області у роботі з патріотичного виховання дитячого населення – **ветеранські організації: ради ветеранів Великої Вітчизняної війни, воїнів-інтернаціоналістів війни в Афганістані**. Традиційно бібліотеки проводять спільні заходи до Дня Перемоги, дня виводу радянських військ з Афганістану, залучаючи до них учасників бойових дій, свідків лихоліття.

На увагу заслуговує діяльність клубу «Діалог», який працює при *Снігурівській ЦРБ* ініціатором створення стала мешканка міста Чимбір Н.О.

Його засідання проводить кожного четвертого дня місяця професійний психолог Яковенко Валентина. Бажаючі можуть отримати особисту консультацію психолога після засідання клубу та поспілкуватись.

Тематика засідань клубу планується разом зі службою у справах дітей та молоді, яка надає фільми для перегляду та обговорення на чолі зі спеціалістом, благодійною молодіжною організацією «Вихід є», з Краєзнавчим музеєм, зі спілкою «Скаутів».

Традиційними партнерами бібліотек завжди були і залишаються **освітні заклади**. Інформаційна підтримка навчального процесу – одне з головних завдань, які стоять на сьогодні перед бібліотеками, що обслуговують дітей. Інформування викладачів шкіл, середніх спеціальних та вищих навчальних закладів про нову методичну літературу, залучення школярів та викладачів до бібліотечних заходів – традиційні форми співробітництва.

Як і раніше, пріоритетною формою масового інформування читачів і населення про послуги бібліотеки та про наявність літератури з актуальних питань суспільства залишаються **Дні Інформації, Дні відкритих дверей** тощо.

Не залишаються поза увагою і педагоги, вчителі-предметники ЗОШ у забезпеченні навчального процесу та підвищення інформаційної культури. Партнерство досягається через проведення консультацій, видання інформаційних списків, списків методичної літератури, текстів бесід та оглядів з інформаційної культури. У координації зі школою, для читачів-дітей проводяться бібліотечні уроки, індивідуальні та групові бесіди. Бібліотеки співпрацюють з міськими, районними відділами освіти, вихователями дитячих садків, вчителями-предметниками, шкільними бібліотекарями

Стала доброю традицією у всіх бібліотеках області спільна творча праця *бібліотеки, школи та сім'ї*. Бібліотекарі, педагоги та батьки спілкуються на батьківських зборах у стінах бібліотеки або школи, де їм пропонують цікаву інформацію, перегляд літератури, або огляд нових надходжень.

Традиційним для бібліотек є *зв'язок зі школами і шкільними бібліотеками*, спільна діяльність яких здійснюється за узгоджувальними планами. Аналіз структури соціального партнерства свідчить про творчу співпрацю бібліотек, що обслуговують дітей, із загальноосвітніми закладами.

Найбільш популярними серед бібліотечних працівників і читачів-дітей є *акції «Подаруй бібліотеці книгу»*, під час яких не тільки поповнюються фонди бібліотек, а й проводиться велика робота щодо залучення нових користувачів, рекламна кампанія.

Бібліотеки області, що обслуговують дітей, завжди були і є осередками спілкування творчих людей: *письменників, художників, музикантів*. Популяризація їхніх творчих здобутків, презентація видань поетичних збірок в бібліотеках підвищує статус дитячих бібліотек як надійних соціальних партнерів, сприяє поповненню бібліотечних фондів краєзнавчими документами.

Так, у 2009 році *Обласна бібліотека для дітей ім. В.Лягіна* провела ювілейний вечір-зустріч «В мене серце зіткане з пісні ...» (До 70-літнього ювілею Л.Я.Чижової), презентацію бібліографічного покажчика по її творчості «Доля поета висока і світла».

На високому рівні пройшла і презентація персональної виставки художниці Галини Білоус «Серце на долоні», яку провели працівники *міської дитячої бібліотеки-філії №2 ЦБС м. Первомайська*.

Традиційно цікавими залишаються масові заходи, що проводяться *бібліотеками ЦБС для дітей м. Миколаєва* разом із співробітниками Миколаївського краєзнавчого музею, автограф-сесії миколаївських письменників Качуріна В., Чижової Л., Троянова О., Ржепецького Л. .

Цього року був створений *блог Центральної бібліотеки для дітей «Бібліотека міста N»*. На ньому постійно розміщується інформація про події бібліотечного життя, інформація про літературні новинки, а також корисні відомості про незвичайні та традиційні свята. Блог інтерактивний, дає можливість користувачам Інтернет висловити свою думку, дати поради щодо створення блогу.

Соціальне партнерство допомагає змінити суспільне уявлення про діяльність бібліотек, що обслуговують читачів-дітей. Взаємовідносини із **засобами масової інформації** – необхідна умова створення нового образу бібліотеки і привабливості її послуг. Найбільш ефективна співпраця – з **місцевими газетами**, які регулярно друкують матеріали про бібліотечну діяльність. Так, *Обласна бібліотека для дітей ім. В.Лягіна* знайшла підтримку на сторінках газет «Южная правда», «Вечерний Николаев», «Вестник Прибужья», «Рідне Прибужжя», а також в журналі «Світ дитячих бібліотек».

З метою поліпшення іміджу, Березанська РДБ активно висвітлювала в ЗМІ власну діяльність, здобутки, проблеми та шляхи їх вирішення, різноманітний спектр бібліотечних послуг.

Реклама *Березнегуватської РДБ* як важливого елементу формування її позитивного іміджу на сторінках районної газети «Народна трибуна» велась мало через платність послуг газети і представлена в основному в приміщенні самої бібліотеки засобами наочної та усної пропаганди.

Треба звернути увагу на випуск інформаційно-аналітичного бюлетеня «Бібліосайтик», який створюють для читачів фахівці *Баитанської РДБ*.

Заслуговує на увагу всебічна діяльність в цьому напрямку *Очаківської РДБ*. Закріпилися ділові та творчі контакти з редакціями районної газети «Чорноморська зірка», міської газети «Очаків», районним радіо «Очаківська нива».

Районні централізовані бібліотечні системи для дітей давно заручилися підтримкою своїх газет, в яких широко висвітлюються актуальні події бібліотечного життя регіону.

Плідно співпрацюють дитячі бібліотеки з місцевими **радіо, телебаченням**.

Сюжети про роботу *Обласної бібліотеки для дітей ім. В.Лягіна*, а також інтерв'ю з директором Жайворонок Т.А. постійно показують на обласному телебаченні (до Всеукраїнського дня бібліотек та до Всеукраїнського дня працівників культури), «Так-TV», а також постійно звучить інформація про роботу бібліотеки на обласному радіо.

Працівники *ЦБС для дітей м. Миколаєва* активно використовували дієву рекламну форму – віртуальну **відеорекламу**. За допомогою створених відеороликів рекламувались акції, заходи, що проходили в бібліотеці. Така реклама використовувалась в наданні інформації читачам, в поздоровленнях колективу зі святами, для популяризації різноманітної літератури. Головною подією року в створенні громадського іміджу бібліотеки стала участь передачі телевізійного проекту «Країна Читалія» в XIII Міжнародному фестивалі фільмів, теле- і радіопрограм для дітей та молоді, який проходив в серпні минулого року в Феодосії.

Соціальне партнерство бібліотек передбачає також професійне партнерство – **взаємодію бібліотек різних систем і відомств**. Передусім це спільні заходи з підвищення кваліфікації, участь у корпоративних проектах. Так, *Обласна бібліотека для дітей ім. В.Лягіна* тісно співпрацює з Обласним

центром підвищення кваліфікації працівників культури та з Обласним інститутом підвищення кваліфікації працівників освіти. Спільно проводяться семінари, конференції, майстер-класи, курси підвищення кваліфікації для працівників культури та освіти.

Сьогодні жоден соціальний інститут не може функціонувати без створення стійкої позитивної репутації, ключовим ланцюгом якої є соціальне партнерство, ділове співробітництво.

Ефективними у цьому напрямку є виступи адміністрації *Обласної бібліотеки для дітей ім.В.Лягіна* на Міжнародних конференціях та на Всеукраїнських самітах директорів обласних бібліотек для дітей.

У 2009 році *обласною бібліотекою* спільно з управлінням культури облдержадміністрації та Центром підвищення кваліфікації працівників культури проведено **заняття *Регіональної школи професійного розвитку*** «Читання в новому форматі. Сфера впливу дитячої бібліотеки в соціально-культурному контексті регіону». Учасниками якої стали спеціалісти Обласної бібліотеки для дітей ім. В.Лягіна, провідні фахівці ЦБС для дітей м. Миколаєва, заступники директорів по роботі з дітьми районних (міських) ЦБС миколаївської області, спеціалісти Науково-методичного центру міського управління освіти, викладачі вищих навчальних закладів міста.

Під час заняття було розглянуто широкий спектр проблем і досягнень в роботі сучасної дитячої бібліотеки:

- роль впровадження інформаційно-комунікативних технологій в бібліотечну роботу;
- взаємозв'язок дитячої і шкільної бібліотеки;
- регіональний соціально-культурний аспект роботи дитячих бібліотек Миколаївщини тощо.

Розуміючи їх виняткову роль, *ЦДБ ім. Ш.Кобера та В.Хоменка*, за сприяння управління культури та охорони культурної спадщини і МОБА провела **науково-практичну конференцію** «Бібліотеки для дітей в системі соціальних комунікацій». Теми, підняті на конференції, коло запрошених гостей, форми подачі матеріалу, прийняті рекомендації стали запорукою успіху даного заходу, дали надію на подальшу реалізацію спільних проєктів, програм.

Працівники *Снігурівської районної бібліотеки для дітей* брали участь у семінарах, який проводить Снігурівський районний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, для волонтерів, щодо обслуговування громадян та дітей з особливими потребами.

Як професійне партнерство можна розглядати ***спільну діяльність бібліотек, клубів, Будинків культури, шкіл естетичного виховання, музеїв***. Переважна кількість заходів у бібліотеках проводяться за участю працівників установ культури, бібліотекарі, у свою чергу, забезпечують їх інформацією про нові надходження за фахом, добирають літературу для проведення різноманітних заходів тощо.

Але на шляху побудови соціального партнерства бібліотеки є певні труднощі. Далеко не всі працівники бібліотек, що обслуговують дітей, у

Миколаївській області володіють методологією розвитку дієвого соціального партнерства, не завжди вміло вибудовують стратегію співробітництва і чітко визначають, чим може бути корисна та чи інша організація для самої бібліотеки.

Бібліотечні працівники повинні усвідомлювати, які цілі переслідує соціальне партнерство, а саме: впровадження інновацій у діяльність бібліотек, здійснення соціально значущих проектів, адаптація до зовнішнього середовища, поповнення фінансових, матеріальних, інформаційних ресурсів.

Таким чином, обумовлення, розвиток і вирішення вищеперелічених проблем для покращення співпраці з соціальними партнерами надасть роботі бібліотек для дітей системного характеру в суспільному вирішенні соціально значущих питань, пов'язаних з дитинством.

Укладач та комп'ютерний набір:
Редактор:
Відповідальна за випуск:

Задерій Л.Л.
Давидюк Л.І.
Жайворонок Т.А.